

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

SZERB NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

0. Jó megoldásként csak a Javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
1. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
2. Félpont és többletpont nem adható.
3. A feladatok után található táblázat szolgál az értékelésre. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyest pedig egyessel.
4. A pontszámok összesítése a külön lapon található összesítő táblázatban történik.
5. A vizsgán összesen 150 pont szerezhető.

Amennyiben a vizsgapontok és a dolgozatpontok nem egyeznek meg, akkor a javítási és értékelési útmutatóban megtalálja a vizsgapontok átszámítására vonatkozó táblázatot.

Vizsgarész	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	30
Nyelvhelyesség	30
Hallott szöveg értéke	30
Íráskészség	30
<i>Írásbeli összesen</i>	120
Szóbeli	30
<i>Összesen</i>	150

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

I

1. На другом месту после Нобелове награде.
2. На семинар „Друштво и структура приповедања“.
3. Била је распродата због популарности.
4. У елегантном оделу са краватом.
5. „Све се распада“.
6. Најпознатији и најславнији афрички писац.
7. Да се више преводи него у другим земљама.
8. Није, на то упућује да је рекао да је роман преведен и на словеначки.
9. На енглеском. Службени језик је језик колонизатора.
10. Због различитих земаља, култура и језика у Африци.

(Tartalmilag helyes megoldás – a felsoroltakon kívül – is elfogadható.)

II

	тачно	нетачно
0.	X	
11.	X	
12.	X	
13.		X
14.	X	
15.	X	
16.		X
17.	X	
18.		X
19.	X	
20.		X

III

21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.
B	A	A	Б	A	B	A	Б	B	Б

A vizsgapontok és a dolgozatpontok megegyeznek. A vizsgapontok átszámítására nincsen szükség.

NYELVHELYESSÉG**I**

1. B
2. a
3. a
4. б
5. Г
6. б
7. a
8. B
9. Г
10. б

II

11. учинило ми се
12. цртежи
13. неколико
14. пронађено
15. метара
16. тој
17. највећих
18. блага
19. уметности

III

20. костију
21. зидови
22. преисторијској
23. коњске
24. природној
25. сати
26. ретких
27. мисли
28. настало
29. миленијума

IV

30. издавач
31. читалац
32. струка
33. дух
34. мистика
35. психологија

Átszámítási táblázat a nyelvhelyesség feladatsor vizsgapontjainak kiszámításához

Feladatpont	Vizsgapont
1	1
2	2
3	3
4	3
5	4
6	5
7	6
8	7
9	8
10	9
11	9
12	10
13	11
14	12
15	13
16	14
17	15
18	15

Feladatpont	Vizsgapont
19	16
20	17
21	18
22	19
23	20
24	21
25	21
26	22
27	23
28	24
29	25
30	26
31	27
32	27
33	28
34	29
35	30

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

I

1. Да је то највећа катастрофа, а с друге стране срећан догађај.
2. Да су његовом заслугом добиле територије које им никада нису припадале.
3. Незадовољством, јер се догађа да се неки историјски чиновни предају супротно.
4. Јесте. Углавном код старијих, који су на други начин учили историју.
5. Од недоследног тумачења чињеница и од предавача.
6. Познавање града, историја, државни празници ...
7. Да се израде нови, исправни образовни стандарди.
8. Да је били страшних догађаја, али у другим земљама било је још страшније.
9. Нису бацали атомске бомбе на недужно становништво, попут Вијетнама, или у њиховој историји није било нацизма.

II

	тачно	нетачно
10.		X
11.	X	
12.	X	
13.		X
14.	X	
15.		X
16.		X
17.		X
18.	X	
19.		X

III

20. Кански фестивал
21. Да и верници и неверници прочитају књигу.
22. Куповали су карте у биоскопима за премијерно приказивање.
23. продато преко 60 хиљада карата.
24. премијерних приказивања.
25. Покушала је да критикама заустави популарност романа.
26. плагијат
27. Порасла је проданост.
28. 20 хиљада фунти.

Átszámítási táblázat hallott szöveg értése feladatsor vizsgapontjainak kiszámításához

Feladatpont	Vizsgapont
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15

Feladatpont	Vizsgapont
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20
20	21
21	23
22	24
23	25
24	26
25	27
26	28
27	29
28	30

A hanghordozón hallható szövegek**I**

Треба ли у уџбеницима историје помињати страшна времена Стаљинових чистки; да ли је руски народ „кривљи“ за тај период историје Совјетског Савеза од украјинског, белоруског или, на пример, грузијског (Стаљин и Берија су били Грузини); како тумачити покушаје неких политичара у Грузији и Украјини да све што је Стаљин радио прогласе за лоше, али не помињу да су управо његовом заслугом добили територије које им никад у историји нису припадале – Грузија Абхазију и Јужну Осетију, а Украјина Крим ...

Све су то питања постављена на недавно одржаној Сверуској конференцији предавача друштвених наука у Русији на којој је већина наставника показала огромно

незадовољство образовањем младих генерација, њиховим познавањем историје и односом који имају према њој.

Ништа мањи није хаос ни у главама предавача, поготово старијих генерација које су научиле да предају једну историју, а сада једино знају да она не одговара истини. У хаосу насталом после распада земље нико се није бавио тумачењем чињеница па се дешава да наставник у петом разреду учи децу да је распад Совјетског Савеза био највећа катастрофа двадесетог века, а у шестом – срећан догађај који је половину света ослободио злочиначке комунистичке власти. О томе да су „црвени“ час позитивни, час негативни, зависно од тога ко тумачи историју, да и не говоримо.

Ученици у руским школама имају као обавезан предмет познавање свога града, уче историју, учествују у разним манифестацијама поводом државних празника, имају гомиле и гомиле дечјих књига у којима су главни јунаци историјске личности. Па, ипак, дошло је време, сматрају професори, да се направе нови образовни стандарди у којима ће бити изражена „исправна“ концепција која одржава нову државну идеологију.

И управо о тој „исправној“ концепцији руска јавност већ данима острашћено расправља, поготову након што се у дискусију укључио и руски председник Владимир Путин:

„Да, било је у нашој историји страшних страница и ми никад не смемо да заборавимо 1937. годину. Али, у другим земљама је било још страшније. У сваком случају, ми бар нисмо бацали атомске бомбе на недужно становништво и нисмо бацили на малу земљу седам пута више бомби него што је бачено у целом Другом светском рату, као што је урађено у Вијетнаму. Свашта се догађало у историји сваке државе, сваког народа.

И не треба да дозволимо да нам неко за то намеће осећај кривице.“

(Дневник)

II

У Америци објављена ранг-листа фирми које најиздашније стимулишу своје раднике

Добијате од свог послодавца накнаду за топли оброк, плаћа вам коришћење мобилног или даје на коришћење ауто предузећа и за приватне потребе? Можда ви добијате више од осталих грађана Србије, али ове повластице нису ни близу онима које имају запослени у појединим фирмама у САД.

Амерички часопис *Форчн* објавио је ранг-листу 100 фирми које своје запослене посебно мазе. При састављању листе велику улогу одиграло је мишљење обичних радника о понашању шефа или о томе да ли на послу влада пријатељска атмосфера. Просуђивани су и програми повластица за запослене, плате и накнада за активности изван посла.

Првих десет места на листи заузеле су познате велике компаније. Победник је нова звезда на пољу биотехнологије, фирма *Ценентек* из Калифорније. Она је, захваљујући развоју успешних лекова против, на пример, рака, у последње четири године исто толико пута повећала своје приходе – на 6, 6 милијарди долара, и са 8000 запослених има тржишну вредност од 100 милијарди долара.

Сви запослени у овој фирми – а то су пре свега научници – њени су акционари. После неколико година рада имају право на додатни одмор у трајању од неколико месеци. У фирми готово да нема хијерархије, чак и кад је у питању паркинг. Тако да се шеф *Ценентека* у једном разговору, вероватно у шали, жалио да сваког јутра мора да тражи место на паркингу. Петком увече се редовно организују „луде заједничке вечере“, за шта фирма купује бурад пива, што је традиција из 70-их година, када су већину запослених чинили свеже дипломирани стручњаци.

Кад је *Ценентек* пре две године успео да добије лиценцу за продају једног сада врло успешног лека, руководство је на паркингу организовало концерт за све запослене, на којем је наступио, између осталих, и Елтон Џон.

Екстрастимулансе својим радницима нуде и остале фирме у врху листе магазина *Форчн*. Произвођач одеће и обуће за слободно време *Тимберленд*, на пример, даје својим радницима по 3000 долара за куповину аутомобила са комбинацијом електричног и класичног погона.

(Илустрована политика)

III

Декодирање еуфорије

За десет премијера продато преко 16 000 карата

Тема „Да Винчијевог кода“ била је у доминантно хришћанском свету маркетинг сам по себи. Како за роман Дена Брауна, тако и за филм Рона Хауарда чију је промоцију 18. маја у нестрпљењу ишчекивало шездесет девет земаља широм света. Дан раније, овај филм отворио је Кански фестивал и само ретки су имали прилику да га виде пре свих.

Христ ожењен Маријом Магдаленом био је довољан повод, у историји бестселера незапамћених четрдесет милиона и верника и неверника, да прочитају овај роман. Оне

који роман нису прочитали, ако ништа друго, оно психологија масе натерала је да данима чекају у биоскопским редовима карте за једно од премијерних приказивања. Ништа ни мање ни више него у другим земљама, у Србији је поама за овим филмом оборила све биоскопске рекорде. За три дневно, а укупно десет премијерних пројекција у Сава центру од 18. до 21. маја, и два дана пре почетка приказивања, продато је преко шеснаест хиљада карата.

Иван Марков, заменик директора Сава центра, каже да су још само први синхронизовани филм на српском „Ледено доба-Отапање“ и „Хари Потер“ (за чије приказивање је продато преко 19 хиљада карата) имали девет премијерних приказивања.

По самом изласку Ден Брауновог романа, Католичка црква није штедела критике ни потезе да заустави његову популарност. Логично, добила је супротно.

Ни објављивање „Декодираног Да Винчијевог кода“, Ејми Велборн није помогло, као ни то што се, више од годину дана после неколико ауторских дела штампаних много пре „Да Винчијевог кода“, покушава доказати да Брауново раскринкавање хришћанске доктрине не почива на оригиналним идејама.

Историчари вере Мајкл Бајцент и Ричард Ли, коаутори књиге „Света крв, Свети грал“, међу првима су тужили Брауна за плагијатство још прошле године, али је неким чудом суђење отпочело и окончано у Браунову корист само неколико недеља пре премијере филма. Прави исход суђења заправо је следећи – обема књигама је проданост порасла, а Ден Брауновој чак и за две стотине одсто. Важно је имати на уму да је двома супротстављеним странама исти издавач.

Еуфоричност филмске публике подгрејала је још подељеност Католичке цркве, која најпре строго забрањује снимање овог филма у Вестминистерској катедрали, а потом дозвољава у Винчестерској за 20 хиљада фунти.

Од православних, само је грчка црква, поводом премијере овог филма у Грчкој, реаговала казавши да је он лажан и увредљив за веру, али да неће препоручивати да се он гледа или не „јер ће свако ко погледа моћи да схвати лаж и одбаци подругљив садржај“.

Све заједно, било је довољно да продуцентска кућа „Sony“ прстом не мрдне да рекламира филм за чија права је платила шест милиона долара. Тек дистрибутери овог филма у свим земљама света морали су да прихвате директиву да га премијерно изведу истог дана.

(НИН)

ÍRÁSKÉSZSÉG

BEVEZETŐ

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.
3. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont
Vizsgapont	10 pont

1. Mivel a két feladat aránya az értékelésben 1/3–2/3, az első feladatnak a pontszámát felezni kell, azaz 10 vizsgapont szereshető. Amennyiben a pontszám felezése után kapott összeg fél pontra végződik, felfele kell kerekíteni. Ebben a vizsgarészben tehát nincsen külön átszámítási táblázat.
2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom, Szövegalkotás, Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szempontokon belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs céloknak megfelelően ír.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami anyanyelvi olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni. Amennyiben például a vizsgázó egy elöljárószót helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. Alapvető kommunikációs célját nem éri el.

Formai jegyek és hangnem

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A formai tagolás megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszeres hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	20 pont

Vizsgapont	20 pont
-------------------	----------------

1. Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
2. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
3. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célokat.

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétléstől mentesek.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs és kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni.

Amennyiben például a vizsgázó egy előljárószót helytelen vonzattal használ, ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó öt irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz két gondolatot fogalmazott meg. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét.	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki, azaz két gondolatot írt hozzájuk. A negyedik szempontot csak részben, vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két-két gondolatot fogalmazott meg) vagy négy, illetve három irányító szempontot tárgyalt részben (egy gondolatot írt hozzájuk). A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen (két gondolatot fogalmazott meg hozzá), vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben (egy-egy gondolatot fogalmazott meg). A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét.

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a megértést.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a megértést.	A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondatszerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondatszerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondatszerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, és/vagy a hibák többször nehezítik a megértést.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.